

Številka: U-I-190/20-14
Datum: 10. 3. 2022

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Jožeta in Ivanke Rebernik, oba Cerklje na Gorenjskem, ki ju zastopa Odvetniška družba Krašek, o. p., d. o. o., Ljubljana, na seji 10. marca 2022

odločilo:

- 1. Člen 7 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Cerklje na Gorenjskem (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 30/21), kolikor kategorizira javno pot, številka odseka 540671, Šenturška Gora–Križišče, v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 48 in 49, obe k. o. Šenturška Gora, se razveljavi.**
- 2. Postopek za preizkus pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 4/09, 3/14, 2/15, 1/16 in 66/18), kolikor je kategoriziral javno pot, številka odseka 540671, Šenturška Gora–Križišče, v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 48 in 49, obe k. o. Šenturška Gora, se ustavi.**
- 3. Občina Cerklje na Gorenjskem mora pobudnikoma povrniti njune stroške postopka v višini 1866,60 EUR v 30 dneh po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.**

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pobudnika sta vložila pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 4/09, 3/14, 2/15, 1/16 in 66/18 – v nadaljevanju Odlok/09), kolikor določa javno pot, odsek številka 540671, Šenturška Gora–Križišče, v dolžini 799 metrov, z namenom uporabe "V", na njenih zemljiščih parc. št. 48 in 49, obe

k. o. Šenturška Gora. Namen uporabe "V" naj bi pomenil vsa vozila (7. člen Odloka/09). Pobudnika zatrjuje, da je izpodbijani odlok v neskladju s 33., 67. in 69. členom Ustave. Pojasnita, da ima Občina Cerklje na Gorenjskem (v nadaljevanju Občina) za povezovanje območja, ki ga sedaj povezuje cesta 540671, pot po zemljiških parc. št. 1857/1, 1856 in 1855, vse k. o. Šenturška Gora, ki ima v zemljiški knjigi vpisan status javno dobro in je javna cesta. Menita, da obstoj navedene poti pomeni, da potrebe po javni cesti preko nujnih zemljišč ni in da zato Občina tudi v morebitnem razlastitvenem postopku zoper njiju ne bi mogla uspeti. Ob tem še pojasnita, da je zemljišče, preko katerega poteka javna pot, ne le dvorišče družinske hiše, temveč tudi delovno območje njune zaščitene kmetije. Pobudo zoper navedeni odlok naj bi vložila šele enajst let po uveljavitvi Odloka/09 zato, ker naj bi za celoten obseg škodljivih posledic navedenega odloka izvedela šele 6. 4. 2020, ko je prišlo do konflikta z investitorko, ki je pridobila gradbeno dovoljenje na bližnjem zemljišču. Zaradi izvedbe gradbenih del naj bi namreč v skladu z gradbenim dovoljenjem, v katerem je bila določena javna pot 540671, želela po navedeni poti voziti s težkimi gradbenimi stroji, kar pa sta pobudnika želela preprečiti. Posredovati je morala celo policija, ki je pobudnika opozorila, da gre preko njunega zemljišča javna pot in da bosta zato za morebitno oviranje prevoza kaznovana. Pobudnika navajata, da sta kot lastnika zemljišča, preko katerega gre sporna javna pot, sicer do navedenega trenutka nekaterim bližnjim sosedom dovoljevala hojo in vožnjo z osebnimi vozili preko njunega zemljišča, vendar naj bi bil obseg tega manjši. Zaradi opredelitve nekaterih njima bližnjih zemljišč kot zazidljivih, pa pričakujeta povečano obremenitev navedene poti. Pojasnita še, da sta v letih 2011 in 2014 komunicirala z Občino o statusu njunega zemljišča. Glede na to, da je Občina obljubila, da bo uredila prestavitev ceste v naravi na zemljišča parc. št. 1857/1, 1856 in 1855, vse k. o. Šenturška Gora, in da na možnost delitve njunega zemljišča, na katerem je dvorišče, zaradi ureditve nove javne ceste nista pristala, naj bi menila, da je "stvar urejena". Dodajata še, da je bila po prej navedeni poti poleg ureditve javne ceste predvidena tudi izgradnja kanalizacije in vodovoda, vendar naj do tega še ne bi prišlo. Vse navedeno naj bi ju utrdilo v prepričanju, da je le od njune odločitve odvisno, kdo in v kolikšnem obsegu lahko vozi preko njunega zemljišča. Dogodek 6. 4. 2020 pa naj bi pokazal, da ni tako, zato sta vložila pobudo. Ustavnemu sodišču predlagata še, naj zaradi njunega šibkega socialnega položaja nasprotni udeleženci naloži plačilo potrebnih stroškov tega postopka.

2. Med postopkom pred Ustavnim sodiščem je Odlok/09 prenehal veljati, in sicer na podlagi 9. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Cerklje na Gorenjskem (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 30/21 – v nadaljevanju Odlok o kategorizaciji), ki je začel veljati 5. 6. 2021. Pobudnika sta 26. 10. 2021 sporočila, da umikata pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in nezakonnosti 7. člena Odloka/09. Hkrati pa sta vložila pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 7. člena Odloka o kategorizaciji, kolikor določa odsek javne ceste 540671 na njunem zemljišču parc. št. 48 in 49, obe k. o. Šenturška Gora. Ob tem pojasnita, da Odlok o kategorizaciji enako kot Odlok/09 posega v njuno lastninsko pravico, zato so enako upoštevne vse njune trditve in dokazi. Tudi izpodbijani določbi novega odloka očitata neskladje s 33., 67. in 69. členom Ustave. Pobudnika ponovita očitke iz prve vloge, ob tem pa pojasnita še, da je bil na

zemljiščih parc. št. 1857/1, 1856 in 1855, vse k. o. Šenturška Gora, v letu 2021 zgrajen vodovod in da je bila ob tem javna cesta popravljena do te mere, da je sedaj prevozna tudi z avtomobilom. Navedeno naj bi ju še dodatno utrdilo v prepričanju, da ni ovir za prestavitve ceste z njunega zemljišča na prej navedeno zemljišče. Ne glede na navedeno pa naj bi bilo v skladu z ustavnosodno presojo za odločitev v obravnavani zadevi pomembno le, da Občina z njima ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma ju ni razlastila, še več, tega naj ne bi niti poskušala. Predlagata, naj Ustavno sodišče njune stroške postopka pred Ustavnim sodiščem naloži v plačilo Občini.

3. Občina glede pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka o kategorizaciji zavrača trditve pobudnikov, da so zemljišča s parc. št. 1857/1, 1856 in 1855, vse k. o. Šenturška Gora, namenjena povezovanju območja. Zemljišča naj bi bila res njena last, vendar naj zemljišči parc. št. 1856 in 1855, obe k. o. Šenturška Gora, ne bi bili fizično povezani z zemljiščem parc. št. 1857/1, k. o. Šenturška Gora. Zato naj se ta zemljišča ne bi mogla uporabljati kot pot oziroma dostop do nižje ležečih nepremičnin. Ker naj bi bila med začetkom in koncem dela zemljišč parc. št. 1856 in 1855, obe k. o. Šenturška Gora, velika višinska razlika, naj ne bi bila primerna niti za pešpot, kaj šele za javno pot za dostop z različnimi vozili. Občina poudarja, da je javna pot 540671 najstarejša pot na tem območju, saj naj bi tam potekala že od konca 19. stoletja. Zavrača trditve pobudnikov, da pot ne vodi nikamor. Pot naj bi namreč bila edini dostop do nekaterih stanovanjskih in gospodarskih objektov ter kmetijskih površin. Občina še dodaja, da se že daljši čas trudi s pobudnikoma doseči rešitev, ki bi bila ustrezna zanju in za druge prizadete. Ponudila naj bi jima, da se zaradi odkupa ceste naredi geodetska odmera ceste, vendar sta ponudbo zavrnila. Ob tem pojasni, da je bila pri večini lastnikov nižje ležečih nepremičnin kot dostop do njihovih nepremičnin v gradbenem dovoljenju navedena prav javna pot, ki poteka po zemljiščih pobudnikov. Izločitev sporne ceste iz kategorizacije občinskih poti bi tako lahko sprožila sodne postopke, v katerih bi navedeni lastniki zahtevali ustanovitev nujne poti. Občina še pojasni, da je Direkcija Republike Slovenije za ceste, ki je vključena v postopek kategorizacije občinskih cest, podala mnenje, da brez ustrezne rešitve ne bi mogla izdati pozitivnega mnenja za izločitev javne poti 540671 iz kategorizacije. Občina pa naj druge ustrezne rešitve ne bi našla.

4. Pobudnika v izjavi v zvezi z odgovorom Občine vztrajata, da so njune trditve resnične. Ob tem pojasnita, da v vasi živita že vse življenje. Poudarjata, da Občina ni zanikala, da je na zemljiščih parc. št. 1857/1, 1856 in 1855, vse k. o. Šenturška Gora, javna pot in da je tak status vpisan v zemljiško knjigo. Tudi po obliki parcel naj bi bilo jasno, da gre za cesto. Občina pa naj tudi ne bi zanikala, da je po navedeni poti zgradila vodovod in popravila cesto. Pobudnika vztrajata pri zahtevi za ukinitve statusa javne poti na svojih nepremičninah. Menita, da ima Občina zadostna sredstva, da uredi cesto po drugih nepremičninah, ki so v njeni lasti. Menita še, da so navedbe Občine o morebitnih sodnih postopkih, ki bi jih sprožili lastniki nepremičnin, ki uporabljajo sporno pot, za odločitev v zadevi nepomembne.

B. – I.

5. Pobudnika sta pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka/09 umaknila, zato je Ustavno sodišče na podlagi prve alineje četrtega odstavka 25. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20 in 92/21 – v nadaljevanju ZUstS) postopek za njen preizkus ustavilo (2. točka izreka).

6. Iz zemljiškoknjižnega izpiska izhaja, da sta pobudnika lastnika zemljišč parc. št. 48 in 49, obe k. o. Šenturška Gora, po katerih po njunih navedbah in navedbah nasprotne udeleženke poteka javna pot, odsek številka 540671. Pobudnika zato izkazujeta pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka o kategorizaciji, kolikor se nanaša na javno pot, ki poteka po njunem zemljišču. Pobuda je glede na tretji odstavek 24. člena ZUstS tudi pravočasna, saj sta jo pobudnika vložila z razširitvijo pobude 26. 10. 2021, tj. pred potekom enega leta od uveljavitve Odloka o kategorizaciji, s katerim je bila sporna kategorizacija javne poti (ob razveljavitvi Odloka/09 in vseh njegovih pravnih posledic) uveljavljena na novo. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

7. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

8. Pojem in status javnih cest ureja 3. člen Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 – v nadaljevanju ZCes-1). Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste, in pravili cestnega prometa. V prvem odstavku 39. člena ZCes-1 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 39. člena ZCes-1 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – ZJC). Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

9. Ustavno sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest, sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so

takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila (npr. odločba št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013, Uradni list RS, št. 16/13). Tudi v obravnavani zadevi Občina pred kategorizacijo sporne javne poti s pobudnikoma ni sklenila pravnega posla za pridobitev njunih zemljišč, po katerih poteka javna pot. Zoper njuni nepremičnini tudi ni bil izveden postopek razlastitve, zato je 7. člen Odloka o kategorizaciji v izpodbijanem delu v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 7. člen Odloka o kategorizaciji v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave. Ustavno sodišče je zato 7. člen Odloka o kategorizaciji, kolikor kategorizira javno pot številka odseka 540671, Šenturška Gora–Križišče, v delu, ki poteka po zemljiških parc. št. 48 in 49, obe k. o. Šenturška Gora, razveljavilo (1. točka izreka).

B. – II.

10. Pobudnika predlagata, naj Ustavno sodišče njune stroške postopka s pobudo naloži v plačilo Občini. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške postopka, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Po ustaljeni ustavnosodni presoji morajo obstajati posebno utemeljeni razlogi, da se stroški pobudnika naložijo v plačilo nasprotnemu udeležencu.¹ V konkretnem primeru so takšni razlogi podani. Pobudnika sta Občino opozorila, da ne želita dodatnih obremenitev zemljišč parc. št. 48 in 49, obe k. o. Šenturška Gora, jo pozvala k ureditvi ustrezne javne poti po drugih zemljiščih in jo opozorila, da bosta v nasprotnem primeru sprožila ustrezne pravne postopke, s katerimi bosta zavarovala svoje interese. Občina priznava, da poteka po zemljiščih v lasti pobudnikov javna pot, zato je lahko utemeljeno pričakovala vsebinsko enako odločitev Ustavnega sodišča kot v drugih podobnih zadevah. Ustavno sodišče je zato odločilo, da je Občina v 30 dneh dolžna povrniti pobudnikoma stroške, ki sta jih imela z vložitvijo pobude, upošteva njeno zahtevnost (3. točka izreka).

11. Pobudnika sta pobudo vložila po pooblaščenki, ki je Ustavnemu sodišču predložila stroškovnik. Ustavno sodišče ji je priznalo odvetniške stroške za opravljene storitve po Odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 2/15 in 28/18 – v nadaljevanju Odvetniška tarifa), upošteva vrednost točke v višini 0,60 EUR (Sklep o spremembi vrednosti točke, Uradni list RS, št. 22/19), za izdelavo pobude z dne 7. 5. 2020 in za izjavi v zvezi z odgovori Občine z dne 26. 10. 2021 in z dne 9. 12. 2021. Tako je po 1. točki Tarifne številke 7 za izdelavo pobude glede na zahtevnost obravnavane zadeve, upošteva 1000 točk, priznalo stroške v znesku 600,00 EUR, po 2. točki Tarifne številke 7 za izjavi v zvezi z odgovori Občine v skupnem znesku 900,00 EUR, za materialne stroške skladno s tretjim

---

¹ Tako npr. v odločbah Ustavnega sodišča št. U-I-116/17 z dne 30. 9. 2020 (Uradni list RS, št. 145/20), 11. točka obrazložitve, št. U-I-213/16 z dne 9. 1. 2020 (Uradni list RS, št. 4/20), 9. točka obrazložitve, št. U-I-166/14 z dne 21. 4. 2016 (Uradni list RS, št. 32/16), 7. točka obrazložitve, in št. U-I-198/14 z dne 23. 3. 2016 (Uradni list RS, št. 25/16), 9. točka obrazložitve.

odstavkom 11. člena Odvetniške tarife v višini 2 % od priznane nagrade v znesku 30,00 EUR in upošteva DDV v višini 22 % v znesku 336,60 EUR. Stroški zastopanja tako skupaj znašajo 1866,60 EUR. Ustavno sodišče nagrade za posveta s strankama ni priznalo, saj ne gre za samostojno opravilo, temveč je nagrada za tak posvet zajeta v nagrado za sestavo vlog.

C.

12. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena in prve alineje četrtega odstavka 25. člena ter prvega odstavka 34. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Matej Accetto ter sodnici in sodniki dr. Rok Čeferin, Dr. Dr. Klemen Jaklič (Oxford ZK, Harvard ZDA), dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, dr. Rok Svetlič, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Odločbo je sprejelo soglasno.

dr. Matej Accetto
Predsednik